

Utval: Fylkeseldrerådet i Hordaland
Møtestad: Fylkesutvalsalen, 3. etasje, Fylkeshuset
Dato: 27.09.2018
Tidspunkt: 09:30-14:10

Følgjande faste medlemmer møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Gunda Falao Sparre	Nestleiar	LOP
Odd Himle	Medlem	AN-H
Inger M. Lingjerde	Medlem	PF
Inger Sjong	Medlem	FL H/FRP/V/MDG
Monrad Reigstad	Medlem	PF
Synnøve Solbakken	Medlem	FL A/SP/SV til kl. 12:30

Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
Kåre Ystanes	Leiar	PF

Følgjande varamedlemmer møtte:

Namn	Møtte for	Representerer
Gunvor Opedal	Kåre Ystanes	PF

Merknad:

Leiar i møtet den 27.09.2018:
Gunda Falao Sparre.

Frå administrasjonen møtte:

Namn	Stilling
Merethe Helland Nordnæs	Møtesekretær/rådgjevar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 42/18	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 43/18	Godkjenning av møteprotokoll frå førre møte	2017/2682	
PS 44/18	Godkjenning av sakliste		
PS 45/18	Referatsak (meldingar)		
RS 34/18	Ad. søknad om ekstra midlar til å arrangere Vestlandskonferansen 2019	2017/2682	
RS 35/18	Politisk organisering i Vestland fylkeskommune, Fase II	2017/2682	
RS 36/18	Ad. PS sak 41/18 Endringar i programområde - investeringsprogram for fylkesvegnettet 2018	2017/2682	
RS 37/18	Ad. båtruter i Osterøy	2017/2682	
RS 38/18	Ad. PS sak 40/18 Nye ruter Skys Nordhordland	2017/2682	
RS 39/18	Referat frå møte i Brukarutvalget ved Haraldsplass Diakonale sykehus	2017/2682	
PS 46/18	Ymse		
PS 47/18	Budsjett for fylkeseldrerådet 2019	2017/2682	
PS 48/18	Forslag til agenda for Eldrerådskonferansen 2018	2017/2682	
PS 49/18	Oppnevning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Fonna	2017/2682	
PS 50/18	Møteplan for fylkeseldrerådet for året 2019.	2017/2682	
PS 51/18	Oppnemning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Bergen	2017/2682	
PS 52/18	Spørsmål førehandsstilt til fylkestannlegen til orienteringa i møte i fylkeseldrerådet den 08.12.2018	2017/2682	
PS 53/18	Lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog (veglause grender)	2017/2682	

PS 42/18 Godkjenning av møteinnkalling

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Fylkeseldrerådet slutta seg til at ny sak vart satt på sakskartet utan saksframlegg: PS 51/18 Oppnemning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Bergen.

Fylkeseldrerådet slutta seg til at ny sak vart satt på sakskartet utan saksframlegg: PS 52/18 Spørsmål førehandsstilt til fylkestannlegen til orienteringa i møte i fylkeseldrerådet den 08.12.2018.

Fylkeseldrerådet slutta seg til a ny sak vart satt på sakskartet utan saksframlegg (RS 37/18 vert gjort om til politisk sak): PS 53/18 Lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog (veglause grender).

Vedtak

Møteinnkallinga vart godkjent med merknadene ovanfor.

PS 43/18 Godkjenning av møteprotokoll frå førre møte

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Inger Sjong FL H/FrP/V/MDG sette frem merknad på at protokollen frå førre møte vart sendt ut uten at den var godkjent av medlemmane i fylkeseldrerådet.

Vedtak

Møteprotokollen frå møte den 06.09.2018 vart godkjent med merknaden ovanfor.

PS 44/18 Godkjenning av sakliste

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP): rekkefølgen på handsaminga av dei politiske vert endra. PS sak 49/18 og PS 50/18 vert flytt fram.

Vedtak

Sakslista vart godkjent med merknaden ovanfor.

PS 45/18 Referatsak (meldingar)

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Referatsakene 34/18 til 36/18 og 38/18 - 39/18 vart refererte.

PS 46/18 Ymse

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Orientering:

Budsjett for Hordaland fylkeskommune (HFK) 2019:

- Hvor langt er prosessen kome ?
- Budsjett for fylkeseldrerådet.

Ved direktør for økonomi og organisasjon Nils Egil Vetlesand.

Inger Sjong FL H/FrP/V/MDG refererte frå møte om Seniorplanen i Bergen kommune den 17.09.2018 og om møte den 18.09.2018 om høyring om sjukeheimssituasjonen i Bergen kommune.

Gunda Falao Sparre orienterte om kontakt med eldrerådet i Sogn og Fjordane med tanke på regionreforma og eldreråda. Det vert planlagt å ha to treff, kvart på to dager.

PS 47/18 Budsjett for fylkeseldrerådet 2019

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vil gje innspel til budsjettet for Hordaland fylkeskommune, herunder budsjett for eldrerådet i Hordaland.

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Budsjettsøknader for 2019:

- 1) Det vert søkt om kr. 435.000,- som driftsbudsjett.
- 2) Det vert søkt om ekstramidlar på kr. 70.000,- for samrådsmøter med Sogn og Fjordane i forbindelse med regionreforma.»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

«Budsjettsøknader for 2019:

- 3) Det vert søkt om kr. 435.000,- som driftsbudsjett.
- 4) Det vert søkt om ekstramidlar på kr. 70.000,- for samrådsmøter med Sogn og Fjordane i forbindelse med regionreforma.»

PS 48/18 Forslag til agenda for Eldrerådskonferansen 2018

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek forslag til program for Eldrerådskonferansen 2018 som framlagt.

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunvor Riim Opedal (PF) sette fram slikt forslag:

«Til tema kl. 15:45 (Tema for gruppearbeid):

Erfaringsutveksling – eldre og ernæring: Korleis ønskjer vi det skal vere i vårt fylke?

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram følgjande forslag til spørsmål til politikarane i paneldebatten den 07.10.2018:

1. Har ditt parti en strategi for å sikre at personer over 60 år kommer på valglisten på en plass som kan gi muligheter for å bli representant?

Hvis nei: Hvorfor ikke?

Hvis ja: Hvorledes har strategien virket?

2. Mener dere representasjon/ manglende representasjon fra ulike grupper som kvinner/menn, ung/eldre etc har noe å si for den politikken som blir ført?

Hvis ja: På hvilken måte?

Hvis nei: Hvorfor ikke?

3. I dagens Fylkesting i Hordaland utgjør aldersgruppen over 60 år 29,8 % av det totale antall representanter (17 av 57). Aldersgruppen over 65 år utgjør 7% av totalt antall representanter (4 av 57).

Hva mener dere grunnen er til at det er så stort frafall etter 65 år?

3 b: Hvilket råd vil dere gi til elderrådene for å få til at det nomineres flere personer over 65 år på sikker plass eller sikker varaplass?

4. Hvilket råd vil dere gi til en vanlig velger som ønsker å få flere over 65 år inn i kommunestyret og fylkestinget?

5. Om 2 år er det Stortingsvalg. I dagens storting er det 10 av 165 representanter som er over 60 år. Gjennomsnittsalderen var i 2013 46,4 år, og har sunket i de siste periodene.

Hva vil ditt parti gjøre for å få flere over 60 år på Stortinget ved Stortingsvalget i 2021?

6. I dag går det frem av valglistene hvilken bydel/ region kandidaten tilhører. Alderen er ikke oppgitt. Bør også alderen på kandidatene stå på stemmeseddelen?

Begrunn svaret.

7. I arbeidsmiljøloven er øvre aldersgrense hevet fra 70 til 72 år. Bør det være en øvre aldersgrense også for politikere?

Odd Himle (SN-H) sette fram følgende forslag til spørsmål til politikarane i paneldebatten den 07.10.2018:

4) Stortinget 2017 - 2021 har 15 representantar over 60 år, men ingen over 70 år. En 70 åring har meir kunnskap og erfaring enn ein 40 – 50 åring og kan, truleg, gjera ein betre jobb enn mange yngre. Iflg.. media ser det ut som pensjonistane utgjør ca. 30 % av stemmene i landet, og ei så stor gruppe burde hatt "sine representantar" på stortinget. Dersom pensjonistane hadde slått seg saman, til eit samlande "Ressursparti", så kunne de i stortingsperioden 2013 - 2017 hatt 41 representantar på stortinget i den perioden.

4.1 Kvifor prioriterar ikkje dei politiske partia folk over 70 år som kandidatar ved val?

4.2 Denne gruppa er kunnskapsrike kandidatar som utgjør ca. 30 % av stemmene i landet. Har partia tenkt å gjera noko med saka til kommune- og fylkesvalet i

2019 og

neste stortingsvalet?

Røysting

Opedal sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Himle sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

«Til tema kl. 15:45 (Tema for gruppearbeid):

Erfaringsutveksling – eldre og ernæring: Korleis ønskjer vi det skal vere i vårt fylke?

Spørsmål til politikarane paneldebatten:

1. Har ditt parti en strategi for å sikre at personer over 60 år kommer på valglisten på en plass som kan gi muligheter for å bli representant?

Hvis nei: Hvorfor ikke?

Hvis ja: Hvorledes har strategien virket?

2. Mener dere representasjon/ manglende representasjon fra ulike grupper som kvinner/menn, ungedre etc har noe å si for den politikken som blir ført?

Hvis ja: På hvilken måte?

Hvis nei: Hvorfor ikke?

3. I dagens Fylkesting i Hordaland utgjør aldersgruppen over 60 år 29,8 % av det totale antall representanter (17 av 57). Aldersgruppen over 65 år utgjør 7% av totalt antall representanter (4 av 57).

Hva mener dere grunnen er til at det er så stort frafall etter 65 år?

3 b: Hvilket råd vil dere gi til eldrerådene for å få til at det nomineres flere personer over 65 år på sikker plass eller sikker varaplass?

4. Hvilket råd vil dere gi til en vanlig velger som ønsker å få flere over 65 år inn i kommunestyre og fylkestinget?

5. Om 2 år er det Stortingsvalg. I dagens storting er det 10 av 165 representanter som er over 60 år. Gjennomsnittsalderen var i 2013 46,4 år, og har sunket i de siste periodene.

Hva vil ditt parti gjøre for å få flere over 60 år på Stortinget ved Stortingsvalget i 2021?

6. I dag går det frem av valglistene hvilken bydel/ region kandidaten tilhører. Alderen er ikke oppgitt. Bør også alderen på kandidatene stå på stemmeseddelen?

Begrunn svaret.

7. I arbeidsmiljøloven er øvre aldersgrense hevet fra 70 til 72 år. Bør det være en øvre aldersgrense også for politikere?

8. Stortinget 2017 - 2021 har 15 representantar over 60 år, men ingen over 70 år. Enåring har meir kunnskap og erfaring enn ein 40 – 50 åring og kan, truleg, gjera ein betre jobb enn mange yngre. Iflg.. media ser det ut som pensjonistane utgjør ca. 30 % av stemmene i landet, og ei så stor gruppe burde hatt "sine representantar" på stortinget. Dersom pensjonistane hadde slått seg saman, til eit samlande "Ressursparti", så kunne de i stortingsperioden 2013 - 2017 hatt 41 representantar på stortinget i den perioden.

8.1 Kvhfor prioriterar ikkje dei politiske partia folk over 70 år som kandidatar ved val?

8.2 Denne gruppa er kunnskapsrike kandidatar som utgjør ca. 30 % av stemmene i landet. Har partia tenkt å gjera noko med saka til kommune- og fylkesvalet i 2019 og neste stortingsvalet?

PS 49/18 Oppnevning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Fonna

Forslag til vedtak

Frå fylkeseldrerådet vert vald:

1. Varamedlem:
2. Varamedlem:

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Saka vert utsatt til neste møte.»

Røysting (til utsetjing)

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Saka vert utsett.

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Synnøve Solbakken blir gjenoppnemnt som kandidat frå Fylkeseldrerådet som brukarrepresentant i Helse Fonna. (Rogaland har vara).»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Synnøve Solbakken blir gjenoppnemnt som kandidat frå Fylkeseldrerådet som brukarrepresentant i Helse Fonna. (Rogaland har vara).

PS 50/18 Møteplan for fylkeseldrerådet for året 2019.

Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek forslag til møteplan for året 2019 for fylkeseldrerådet sine møter og arbeidsutvalsmøter, slik den ligg føre.

Saksprotokoll i fylkeseldrerådet i Hordaland - 06.09.2018

Gunda F Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Saka vert utsatt til neste møte.»

Røysting (til utsetjing)

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Saka vert utsett.

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

«Møtedato for fylkeseldrerådet for møte i juni månad 2019 vert endra frå den 23.06.2019 til onsdag den 19.06.2019.»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkeseldrerådet vedtek forslag til møteplan for året 2019 for fylkeseldrerådet sine møter og arbeidsutvalsmøter, med endring av møtedato for juni måned til den 19.06.2019.

PS 51/18 Oppnemning av representantar frå fylkeseldrerådet til brukarutvalet i Helse Bergen

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

Medlem: Inger M. Lingjerde
Varamedlem: Monrad Reigstad

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Nye kandidatar til brukarutval for Helse Bergen:

Medlem: Inger M. Lingjerde
Varamedlem: Monrad Reigstad

PS 52/18 Spørsmål førehandsstilt til fylkestannlegen til orienteringa i møte i fylkeseldrerådet den 08.12.2018

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt forslag:

Dei føreslåtte 4 spørsmåla vert vedteke oversendt til fylkestannlegen.

Spørsmål førehandsstilt til fylkestannlegen til orienteringa i fylkeseldrerådet den 08.12.2018.

- «1. Prosjektene på Stord og i Årstad bydel om å ha med tannlege/tannpleier på hjemmebesøkene fra hjemmetjenesten. Orientering og vurdering fra ham.
2. Har fylkestannlegen oversikt over hvor mange med rett til fri tannhelsetjeneste som benytter seg av retten i det lange løp?
3. Fylkestannlegen og fylkeshelsetjenesten i ny region. Synspunkter fra ham.»

Monrad Reigstad (PF) sette fram slikt forslag til spørsmål til fylkestannlegen:

«Vedrørende av gjennomføringen av den nye Tannhelseplanen: Hvordan fungerer den i distriktene som mistet tannklinikken? For eksempel: Nordhordland/Hardanger.»

Røysting

Sparre sitt forslag vart samrøystes vedteke.
Himle sitt forslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Dei føreslåtte 4 spørsmåla vert vedteke oversendt til fylkestannlegen.

1. Prosjektene på Stord og i Årstad bydel om å ha med tannlege/tannpleier på hjemmebesøkene fra hjemmetjenesten. Orientering og vurdering fra ham.
2. Har fylkestannlegen oversikt over hvor mange med rett til fri tannhelsetjeneste som benytter seg av retten i det lange løp?
3. Fylkestannlegen og fylkeshelsetjenesten i ny region. Synspunkter fra ham.
4. Vedrørende av gjennomføringen av den nye Tannhelseplanen: Hvordan fungerer den i distriktene som mistet tannklinikken? For eksempel: Nordhordland/Hardanger.

PS 53/18 Lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog (veglause grender)

Saksprotokoll i Fylkeseldrerådet i Hordaland - 27.09.2018

Odd Himle (SN-H) sette fram følgjande forslag:

«Fylkeseldrerådet er kjend med at Fylkesutvalet 21.06.18 handsama saka med følgjande vedtak: "Fylkesutvalet tek saka om lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog til orientering. Fylkesmannen vil koma attende med ny sak med anbefalte løysingar.

Gjennom media er Fylkeseldrerådet blitt gjort merksam på at saka skal handsamast på ny i oktober 2018. Fylkeseldrerådet har, tidlegare, fått opplyst at fleire eldre, kanskje så mange som 9 personar, må flytta frå heimane sine dersom båtruta blir lagt ned. Fylkeseldrerådet ber om at fylkeskommunen finn ei tilfredsstillande løysing slik at båtruta held fram, og at folk som er busett i desse grendene, også i framtida, kan bu i heimane sine.»

Gunda Falao Sparre (LOP) sette fram slikt tilleggsforslag:

«Fylkeseldrerådet ber om å bli orientert om utviklinga i saka, og få tilsendt ny sak om løysingar når saka ligg føre».

Røysting

Himle sitt forslag med Falao sitt tilleggsforslag vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Fylkeseldrerådet er kjend med at Fylkesutvalet 21.06.18 handsama saka med følgjande vedtak: "Fylkesutvalet tek saka om lokale båtruter i Osterfjorden og Geitanger-Knappskog til orientering. Fylkesmannen vil koma attende med ny sak med anbefalte løysingar.

Gjennom media er Fylkeseldrerådet blitt gjort merksam på at saka skal handsamast på ny i oktober 2018. Fylkeseldrerådet har, tidlegare, fått opplyst at fleire eldre, kanskje så mange som 9 personar, må flytta frå heimane sine dersom båtruta blir lagt ned. Fylkeseldrerådet ber om at fylkeskommunen finn ei tilfredsstillande løysing slik at båtruta held fram, og at folk som er busett i desse grendene, også i framtida, kan bu i heimane sine.»

Fylkeseldrerådet ber om å bli orientert om utviklinga i saka, og få tilsendt ny sak om løysingar når saka ligg føre.